

בסייעתא דשמיא

שיחה לבי

שיחות קודש שזכינו לשמוע מפ"ק של
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ערש"ק ויחי

תשפ"ב

•

גליון י"ט

יו"ל ע"י מכון 'שיחה לבי'

בישטינא

פתח תקוה ארה"ק

גיליון זה נתנדב
ע"י ידידינו הדגול
הרב החפ"ן בעילום שמו שיחי'
ירושלים

לרגל השמחה בבית כ"ק אדמו"ר שליט"א
לזכות לברכה ולהצלחה

כל הזכויות שמורות
למכון שיח לבי
שע"י מוסדות בישיבת בארה"ק

לתשומת לב! הגיליון יו"ל אחת לשבועיים.

לפרטים אודות הפצת הגיליון
ניתן להתעדכן במערכת 'הקבצו ושמעו' 077-2609-403 שלוחה 1-1

להערות והארות וכן לקבלת הגיליון בדוא"ל
ניתן לפנות לכתובת המערכת
siachlibi@gmail.com

שיחת קודש סעודת הילולא של כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה וסעודת שלישי למילה לנבד כ"ק אדמו"ר שליט"א אור לכ"ה טבת תש"ע

והנה מבואר בספרי חסידות בענין 'כריתת ברית' בין שני אוהבים, שיראים המה שמא תיבטל סיבת האהבה או תהיה איזה מניעה מבחוץ ותיבטל האהבה, על כן כורתים שניהם ברית שתהא למעלה מטעם ודעת ותישאר האהבה ביניהם לעולם בלי הפסק, והצורך בכרית הוא דוקא כאשר יש סיבה לבטל את האהבה, וכמ"ש 'ואזכור את בריתי', משא"כ כשאין מניעה לאהבה אין צורך בכרית. אך סוף כל סוף אצל שני אנשים מה ימנע מהם מלהתחרט ולבטל את הברית, מה שאין כן הברית שבין הקב"ה לבני ישראל הוא תמידית לעולם מפני שאצלו ית' לא שייך שינוי וכמו שכתוב 'אני ה' לא שניתי'. ונראה לפרש, 'ואתן את בריתי' מכיון שהיא בריתו של הקב"ה, על כן היא 'ברית עולם' שאינה בטילה לעולם.

והנה גם מצד האדם, 'ערלת הלב' שמצד הגוף יכולה להפריע לברית בינו לבין הקב"ה, על כן נתן הקב"ה את הברית בגופו של היהודי כמ"ש 'ואתן את בריתי בבשרכם', שגם הוא לא יבטלו מן הברית, ועל ידי זה היא 'ברית עולם' נצחית וקיימת לעד.

פעולת כניסת הנשמה הקדושה
בגוף האדם

בשולחן ערוך הרב (סימן ב' סעיף ד') מובא, 'עיקר כניסת נפש הקדושה באדם הוא

לחיים אלע אידן, עומדים אנו בהילולא של כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה ועורכים סעודה לכבוד נשמתו, ועתה הוא גם כן סעודת שלישי למילה, ונקרא הרך הנימול על שמו, יהי רצון שנשמת כ"ק אדמו"ר תעלה למעלה למעלה ויהא מליץ יושר לנו ולכל ישראל.

אדמו"ר היה איש אמת בכל מהותו. ציוה לכתוב על מציבת ציונו 'איש יהודי היה ושמו מרדכי', באמרו בגודל ענותנותו 'דברים אלו בודאי אמת, א איד בין איך געוועזן, און מרדכי האב איך געהייסן' [יהודי הייתי, ומרדכי היה שמי].

ענין סעודת שלישי למילה

ענין מה שנהגו לעשות סעודה ביום שלישי למילה, הטעם בזה דהנה הקב"ה בא אל אברהם אבינו ביום שלישי למילתו והביא לו רפואה, ומכיון שהתורה הקדושה היא נצחית הרי שייך ענין זה בכל אדם ובכל זמן, ולכבוד זה נהגו לעשות סעודה.

ענין כריתת הברית בין הקב"ה לישראל

'ואתן את בריתי בבשרכם ברית עולם', והנה הברית היא 'בבשרכם' דוקא, שהברית בין הקב"ה לבני ישראל יורדת עד לגופו של היהודי.

אינו מציאות לעצמו אלא רק העדר אור, ועל כן אי אפשר להפוך את החושך לאור אלא להכניס במקום החושך אור ולהאיר בו, וכאשר יוציא את האור יהיה חושך.

וכמו כן בעבודת ה', גופו של האדם ורצונותיו מגושמים, וכמו שאמרו צדיקים 'גוף נוטריקון גוף ויל פאפן, גוף ויל פרעסן' והוא החושך שיש לו לאדם, והאור הם התורה והמצוות המאירים את האדם. משא"כ אחר לימודו ותפילתו שבים רצונותיו הנחותים לקדמותם, ואזי האדם נעשה מבולבל מי אני ובמה אני מונח.

על כן צריך האדם להכיר את מקומו ולדעת שאינו במדריגת הצדיקים שזכו להפך את יצרם הרע לטוב, ועל כן עדיין יש בקרבו רצונות רעים ומאוסים וממש כבהמה נדמה. אלא שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו הוריד את התורה שהיא חכמתו ורצונו והורידה למקום נמוך, ועד לנמוך ביותר אפילו לטענות שקר, שאם יטעון ראובן כך ושמעון כך יהיה הפסק כך, ואפילו אחד מהם טוען טענת שקר, ירדה התורה להאיר אפילו שם, וכדאיתא בתניא (פרק ה'), וכמו כן בחושך שבקרבי צריך אני להאיר בו על ידי התורה והמצוות שנתן לנו השי"ת.

וככל שהאדם הוא בשפלות יותר, דהיינו שמכיר במעמדו ומצבו ומכיר בשפלות עצמו, כך תהיה גודל שמחתו וכך יהיו יקרים בעיניו התורה והמצוות, שבשעה שעושה את החשבון באיזה חושך גדול הוא נמצא, ורואה שהקב"ה שהוא וחכמתו אחד יורד אליו עד היכן שנמצא, אזי ככל שהוא שפל יותר בעיני עצמו מתעוררת בו שמחה עצומה יותר בקרבת ה'.

אולם כל זה הוא רק אם הוא מייקר את

בי"ג שנים ויום א'... ותחילת כניסת נפש זו הקדושה היא בחינוך לתורה ולמצוות... וגם במצות מילה'.

והנה הנשמה כבר נמצאת בגוף קודם הלידה שהרי אמרו חז"ל 'נר דלוק על ראשו וצופה מסוף העולם ועד סופו ומלמדו אתו כל התורה כולה', ובוודאי עניינים אלו שייכים דוקא לנשמה, אלא ענין כניסת הנשמה באדם, היינו חיבור פנימי של הנשמה עם הגוף שאזי יכולה הנשמה לפעול בגוף. ואפילו פעולתה של נפשו החיונית אינה ניכרת ונרגשת עדיין בגופו, שהרי הוא אוכל ושותה וניזון ממה שאמו אוכלת.

ובברית היא תחילת כניסת הנשמה שמתחיל להיות ניכר פעולתה בגוף, ומן הסתם בשלישי למילה נפעל גם כן איזה כניסה שתוכל לפעול יותר. השי"ת יעזור שנזכה ל'זמלתם את ערלת לבבכם' 'ומל ה' אלוקיך את לבבך ולבב זרעך'.

השמחה האמיתית בה' באה

ע"י ההכרה בשפלותו

איתא בספרים הקדושים שהשמחה האמיתית באה על ידי השפלות. דהנה האדם הלומד ומתפלל ועובד את ה', פעמים רואה בעצמו שרצונותיו הלא טובים נשארנו כפי שהיו ולא נעשה בהם כל שינוי, והוא נבהל ומשתומם היתכן כי יבוא לאיש אשר כמוני המתפלל בכוונת הלב באמת ועוסק בתורת ה' רצונות נחותים כאלו, ואם אלו הם רצונותי אין זה אלא שכל עבודתי להשי"ת אין בה מאומה ואינה שוה כלום.

והנה איתא מהרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע (במאמר אדה"ו הקצרים), שהחושך

*

לאדה"ז היו כמה כותבים שהיו מעלים על הכתב את דברי תורתו, וכל אחד מהם כתב בסגנון אחר, אחד מהם היה אחיו הצעיר הרה"ק ר' יהודה ליב זי"ע הנקרא 'המהרי"ל' שכתב את ספר 'תורה אור'. המהרי"ל היה גאון גדול אף בנגלה והיה כותב תשובות בנגלה. הוא יצא עמו לדרך בעת שנסע בפעם הראשונה למעזריטש אל רבו הרה"ק המגיד זי"ע לאחר שמילאו כריסם בש"ס ובפוסקים, שהיה זה בעת שאדה"ז היה כבן שמונה עשרה שנים וכבר ידע כל הש"ס בעיון עם כל הראשונים והאחרונים, ואמר אדה"ז 'ישנם שני מקומות וילנא ומעזריטש, בוילנא מלמדים איך ללמוד ובמעזריטש מלמדים איך להתפלל, ללמוד יודע אני קצת אולם להתפלל איני יודע כלל ועל כן שם פעמיו למעזריטש.

כאשר נסע למעזריטש ביקש רשות מבני ביתו, אך מחותנו לא לקח, שכן מחותנו כבר היו לו יסורים הרבה גם קודם שנסע למעזריטש. שהיה גביר גדול ולקחו לחתן כעילוי, וכבר היו הנהגותיו שונות משאר הלמדנים, והיה 'א של"ה איד', דהיינו שהיה מתפלל בסידור השל"ה ומאריך הרבה בתפילה, על כן ביקש רשות רק מבני ביתו. אולם אחיו המהרי"ל לא ביקש רשות כלל ונסע עמו, בדרך היו להם כמה עיכובים, ותלה אדה"ז שהוא מפני שהמהרי"ל לא לקח רשות מב"ב, על כן אמר לאחיו, 'כפי הנראה אינך צריך לנסוע ועל כן שוב לביתך ואני אלך לשם, ומכל מה שאשיג שם וועל איך דיר אויך איין טיילין' [אחלוק גם עמך].

*

אדה"ז קיבל על עצמו שאם לא יראה

התורה והמצוות, אולם כאשר הוא מבקש גדולות ונפלאות, ואינו הפץ אלא להיות נעלה ומרומם, ואינו מכיר בשפלות עצמו, אזי אינו יכול להיות בשמחה רק בשעה שהוא בהתרוממות הרוח ועבודתו הולכת במישרין, משא"כ כשאינו בהתרוממות אזי כל המצוות אינם חשובים בעיניו ונופל בעצבות ח"ו. השמחה האמיתית בה' באה דוק מתוך שפלות, שיודע איך הוא באמת נראה, ויודע שצריך לעבוד על עצמו ולהאיר את החושך, וכאשר עובדים את ה' באמת הקב"ה עוזר באמת.

יומא דהילולא של הרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע

היום כ"ד טבת היה יומא דהילולא קדישא של הרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע. שמעתי מיהודי נעלה הגה"ח ר' בנימין פערלשטיין זצ"ל מעיר סיגעט, שהיה מקורב להרה"ק ר' אליעזר זאב מקרעטשניף זי"ע, והיה תלמידו של הרה"ק המנחת אלעזר ממונקאטש זי"ע, אשר סיפר לי שהמנחת אלעזר היה אדוק מאד בספר התניא, עד כדי כך שלא ירד הספר הק' מעל שולחנו. ר' בנימין היה מצאצאי הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, ופעם א' קרא אותו המנחת אלעזר והראה לו בספר התניא את מכתבו של אדה"ז שכתב לזקיני הרה"ק מבארדיטשוב. ר' בנימין היה פשטן ונחבא אל הכלים אך יהודי נעלה ובעל מוחין, והיה אדוק מאד בספר התניא והיה לומד בו שעות ארוכות, והיה משתדל שעוד יהודים ילמדו בו, ולפלא שנסתלק ביום כ"ד טבת יומא דהילולא של אדה"ז בעל התניא.

ענין 'יחיד אחד ועד'. 'יחיד' היינו שכלפי הקב"ה 'כולא קמיה כלא חשיב', שכל העולמות אינם תופסים מקום אצלו כלל, ומצד 'יחיד' אין מקום לשני כלל.

'אחד' היינו 'אחדות ה' מצד העולמות'. דלכאורה מדוע אומרים 'ה' אחד', הרי איתא ברמב"ם 'אין יחידות כמוהו בשום פנים' ו'אחד' אינו 'יחיד', שכן ל'אחד' יכול להיות 'שני' גם כן. אלא כוונת 'אחד' הוא כמובא בהלכה שיש לכוין א' היינו אלופו של עולם, הוא אחד ב'ח' היינו בז' רקיעים וארץ, וב'ד' היינו בארבע רוחות השמים. וזהו מפני שהעולמות בטלים במציאות להקב"ה, וכמו שכתוב 'אני ה' לא שנית' שגם אחר שנבראו העולמות השי"ת נשאר לבדו אחד, וזהו מצד העולמות שגם כאשר יש עולמות המה 'בטלים במציאות', וזהו 'יחודא עילאה'.

'ועד' הוא יחודא תתאה, דהיינו שיש עולמות 'בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ', שסוף כל סוף הקב"ה ברא עולמות באופן שיהיה עולמות ו'יש', ומצד הנבראים מרגישים עצמם למציאות, רק שהם משיגים את האמת שהכל בטל להקב"ה, ועל כן מבטלים את עצמם לרצונו יתברך.

*

זכותו הגדול של אדמו"ר הזקן וזכות הרה"ק ר' יוסף מיאמפלי והרה"ק השם משמואל והרה"ק מלעלוב שהיום היה יומא דהילולא שלהם וזכות כל הצדיקים יגן עלינו ועל כל ישראל, ואאמו"ר זצוקללה"ה ילין יושר בעדנו ובעד כל ישראל ויומשכו כל ההשפעות טובות ונוכל לעשות רצונו ית' מתוך שמחה ונחת.

גדלות בנגלה דתורה אצל הרה"ק המגיד זי"ע ישוב לביתו, ויהי בהגיעו למעזריטש לא ראה שום גדלות בנגלה, אזי נכנס אל המגיד ונפרד מעמו ויצא לדרכו, אחר זמן מה נזכר ששכח איזה חפץ אצל המגיד וחזר לשם, ובעת שחזר הגיע שאלה אל המגיד לגבי ריאה, ונבהל ונשתומם מגודל החידושי תורה שחידש המגיד הק' בענין זה, ונשאר שם למשך שנה ומחצה.

*

כשנסע שנית אל הרה"ק המגיד נכנס בדרכו אל הרה"ק ר' פינחס'ל מקאריץ זי"ע, וקיבל ממנו כמה ענינים. הרה"ק ר' פינחס ביקש ממנו כי ישאר אצלו וילמדו שיחות חיות ועופות, שיחות דקלים, מעשה בראשית, מעשה מרכבה, ולילך בהיכלות. ענה אדה"ז ואמר 'מה שהאדם מחויב לידע ולהבין הוא ענין 'יחיד אחד ועד', וזאת לומדים היטב במעזריטש'. כשהגיע אל רבו המגיד, אמר לו המגיד ר' פינחס רצה ללמדך שיחות וחיות ועופות, אני אלמדך יחודא עילאה ויחודא תתאה. והאמת שיש להבין סיפור זה, וכי בקאריץ לא למדו זאת, אך אין לנו לפרש פירושים בשיחתן של שרפי מעלה אלו, אלא לחזור הסיפור כך היה מעשה'.

בעת שהגיע אדה"ז אל המגיד כבר ידע הרבה ספרי הקבלה, ומסתמא ידע גם כן ענין 'יחיד אחד ועד', אך כנראה שלא די בידיעה לבדה שעדיין אינה הבנה אמיתית, ובכדי להבין באמת 'יחיד אחד וועד' יחודא עילאה ויחודא תתאה', 'דארף מען פארן קיין מעזריטש'.

*

• קול רנה וישועה באהלי צדיקים •

בגיל ורעדה מברכים אנו ברכת מזל טוב
אל מזל פני אבינו רועינו מאיר נתיבותינו הוד

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בנישואי נכדתו הכלה תחי'

בת חרב"ן הרה"צ ר' אברהם נחמיה מאסקאוויטש שליט"א

עם החתן המזפלאג בנש"ק הרב מרדכי ארנסטר שליט"א

בן הרה"צ ר' חיים מאיר שליט"א

בן הגה"צ ר' אליעזר שליט"א אב"ד 'מאור חיים' צפת

וחתן כ"ק אדמו"ר מזוועהיל שליט"א

יהא רעוא שירוה רבינו שליט"א רוב נחת דקדושה מכל יו"ת,

מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ונזכה עוד רבות בשנים לשתות מבאר מים חיים,

עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו, עדי יוליכנו לקבל פני משיח צדקינו

במהרה בימינו אמן

• ואלו גריבי הלב שנדבו חלק מהוצאות הגיליון •

הרב
ר' משה ליב תיק הי"ו
פתח תקוה
♦
לזכות בתו
רייזל תחי'

• לתרומות והנצחות ניתן לפנות למס' 053-3175770 •

